

nyének több, mint négyszerese. Beállításakor itt is kötelező a védőszemüveg viselése. Az üveglámpára merőlegesen álló, rögzített lézerekből nem lép ki veszélyes szintű lézertény, a túlsóoldalon esetlegesen kilépő nyálkát a téglafal elnyeli.

Megfelelő óvintézkedésekkel – minden esetben rámutatva a lézerek látásunkra veszélyes voltára – a balesetek, szándékolatlan besugárzás elkerülhetők.

A kísérletek összeállításában részt nem vevő látogatókat is figyelmeztetni kell ezen veszélyekre, és a lézerekre figyelmeztető, a szabványokban előírt táblákat kell elhelyezni a megfelelő helyekre (terem ajtajára, a lézerek kilépő nyílásai mellé).

Összefoglalás

A kis létszámú szakköri csoportban folyó munka pályorientációs célzatú is. A szükséges alapok, tapasztalatok biztosításával szeretnénk ablakot nyitni diákjainknak a tudományos kutatásra és a műszaki tudományokra.

HÍREK – ESEMÉNYEK

GÁBOR DÉNES-DÍJ 2017

A Kuratórium döntése alapján immár 29. alkalommal odaítélt díjakat 2017. december 14-én, a Parlament Felsőházi termében tartott ünnepségen adták át a tizennégy – közöttük három fizikus – díjazottnak.

A határainkon kívül alkotó szakemberek közül Gábor Dénes-díjban részesült *Bakos Gáspár* fizikus,

csillagász, a Princeton University egyetemi tanára a más csillagok körül keringő bolygók és az időtől függő jelenségek kutatásában, az autonóm kistávcsövek kifejlesztésében és nemzetközi hálózatba szervezésében, több földrészen való egyidejű működtetésében, az első teljesen automata, homogén csillagászati távcsőhálózat tervezésében és megvalósításában vállalt meghatározó, alkotó teljesítményéért, több mint száz új exobolygó felfedezéséért, a magyar szakemberek nemzetközi tekintélyének növeléséért.

Gábor Dénes-díjban részesült *Bozóki Zoltán József* fizikus, egyetemi tanár, az Magyar Tudományos Akadémia – Szegedi Tudományegyetem Fotoakusztikus Kutatócsoport tudományos tanácsadója, a lézeres fotoakusztikus spektroszkópián alapuló, a földgáz főbb szennyező komponenseinek (szén-dioxid, kénhidro-

A lézeres barlang különleges színfolt az iskola életében. Olyan hely diákjainknak, ahová nem léphetnek be bármikor, mert titkos, zezzugos – ami mindig izgalmas – úton kell odajutni. Egy sötét pince, ami mégis tele van fényekkel! Nem egy készen kapott játéktér, hanem a diákokkal közösen kigondolt, megtervezett és kialakított barlang. A megteremtéséhez elvégzett munka öröme és haszna legalább olyan izgalmas és tanulságos, mint a végeredmény használatba vétele. A hely mérete és szelleme természetesen magában hordozza a folyamatos munkálkodás és újabb ötletek megvalósításának lehetőségét.

Az egész projektben pedig mindvégig benne rejlik a játék, ami vonzóvá teszi az amúgy komoly elméleti alapot és gyakorlati megoldások nehézségét. Remélem, hogy az iskolai lézeres projekt résztvevői közül lesznek olyan fiatalok, akik nem csupán műszaki és természettudományos irányban tanulnak tovább, hanem akár a lézerfizika művelőivé is válnak, az ELI munkatársai lesznek. Legalább ilyen fontos, hogy bárhová is kerüljenek az életben, a természettudományok iránti érdeklődésük megmaradjon.

gén, vízgőz) koncentrációjának ppm pontosságú, folyamatos mérésére, ipari környezetben alkalmas, a világ számos pontján megbízhatóan működő műszer kifejlesztésében nyújtott meghatározó, alkotó tevékenységéért, a gyártásra specializálódott spin-off cég létrehozásában, növekedési pályára állításában és vezetésében vállalt szerepéért.

Gábor Dénes-díjas lett *Koppa Pál Gábor* fizikus, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem

Atomfizikai Tanszéke tanszékvezető egyetemi tanára, a holografikus adattárolás, a háromdimenziós kép megjelenítés, az optikai mérés technika és a komplex optikai rendszerek modellezése terén végzett kutatási-fejlesztési eredményeiért, az e körben szabadalmazott találmányok létrehozásában vállalt alkotó közreműködéséért, a műegyetemi fizikus- és

mérnök képzésben nyújtott, elismerésre méltó oktatói és témavezetői munkásságáért.